

KADERNOTA NOARDEAST-FRYSLÂN 2026-2029

Datum 11 juni 2025

Versie 2.0

GEMEENTE
NOARD
EAST FRYSLÂN

Colofon

Opdrachtgever Gemeente Noardeast-Fryslân

Rapport gegevens

Rapport Kadernota 2026-2029
Opsteller G. Sikma

Vastgesteld

Door College Burgemeester en Wethouders
Datum 12 juni 2025
Paraaf

Gemeente Noardeast-Fryslân

Postbus 1
9100 AA Dokkum
Tel. (0519) 29 88 88

info@noardeast-fryslan.nl
www.noardeast-fryslan.nl

Inhoud

Colofon	1
Inhoudsopgave.....	2
Inleiding	4
Financieel kader	5
Financiële ontwikkelingen.....	8
Bezuinigingsvoorstellen.....	8
Programma 1: Ynwenner en Bestjoer	10
Hoofddoelstelling	10
Kerndoelstellingen	10
Ontwikkelingen	10
Nieuw beleid	10
Bezuinigingen	10
Programma 2: Mienskip.....	11
Hoofddoelstelling	11
Kerndoelstellingen	11
Ontwikkelingen	11
Nieuw beleid	11
Bezuinigingen	12
Programma 3: Soarch en Wolwêzen	13
Hoofddoelstelling:	13
Kerndoelstellingen	13
Ontwikkelingen	13
Nieuw beleid	13
Bezuinigingen	14
Programma 4: Wurk, Bedriuw en Rekreaasje.....	15
Hoofddoelstelling	15
Kerndoelstellingen	15
Ontwikkelingen	15
Nieuw beleid	16
Bezuinigingen	17
Programma 5: Wenjen en Omjouwing	18
Hoofddoelstelling	18
Kerndoelstellingen	18
Ontwikkelingen	18
Nieuw beleid	18
Bezuinigingen	18
Programma 6: Iepenbiere Romte	19
Hoofddoelstelling	19

Kerdoelstellingen	19
Ontwikkelingen	19
Nieuw beleid	19
Bezuinigingen	20
Algemene Dekkingsmiddelen	22
Nieuw beleid	22
Bezuinigingen	22

Inleiding

Voor u ligt de kadernota 2026 – 2029 van de gemeente Noardeast-Fryslân. Deze Kadernota geeft een financieel beeld, waarmee de contouren van de begroting grotendeels worden vastgelegd.

In deze kadernota zijn de uitkomsten van de meicirculaire 2025 verwerkt. Op grond van deze circulaire mag onze gemeente een hogere bijdrage van het Rijk verwachten dan vooraf was ingeschat. Ondanks dat, moeten we constateren dat de financiële positie van onze gemeente kwetsbaar is en ook blijft de komende jaren. Daarom blijft het college kritisch kijken naar de balans tussen inkomsten en uitgaven.

Met de kennis van dit moment, dat wil zeggen de stand van zaken zoals geschetst in de eerste Tussenrapportage 2025 en de uitkomsten van de meicirculaire, is de inschatting dat we over de jaren tot en met 2027 een (licht) positief resultaat kunnen inboeken. Dat is goed nieuws !
Dat laat onverlet dat een gezonde financiële huishouding continu aandacht vraagt. Gemeenten zijn verreweg voor het grootste deel van hun inkomsten afhankelijk van het Gemeentefonds van het Rijk. Die afhankelijkheid brengt risico's met zich mee, die risico's willen we zoveel mogelijk beperken.

College en raad hebben de ambitie om onze mooie gemeente en de hechte mienskip te ondersteunen en te versterken. Daarin moeten we investeren en dat gaan we de komende jaren ook doen! Juist daarvoor moeten we onze financiële positie verstevigen.

Met de kennis van nu voorzien we dat er voor 2026 een sluitende begroting kan worden gepresenteerd. Daarmee voldoen we aan de minimale vereisten van het provinciaal toezicht. En van daaruit komt het college de komende tijd weer met voorstellen naar de gemeenteraad.

Financieel kader

In de inleiding is het financiële kader deels geschetst. In dit hoofdstuk gaan we dit financieel kader verder toelichten. In het hoofdstuk hierna komen de financiële onzekerheden, de kostenontwikkelingen binnen het Sociaal domein en de voorliggende bezuinigingsvoorstellen (lijst A) aan bod.

Begroting is structureel en reëel in evenwicht

De gemeente heeft de plicht om haar begroting structureel en reëel in evenwicht te hebben. De provincie heeft als toezichthouder een wettelijke plicht om gemeentelijke begrotingen te toetsen op dit evenwicht. Deze toets vindt plaats op het eerste begrotingsjaar. Als dit niet in evenwicht is moet aangetoond worden dat het evenwicht uiterlijk in de laatste jaarschijf van de meerjarenraming wordt hersteld. Hierbij mag geen sprake zijn van een opschuivend meerjarenperspectief waarbij in de opvolgende begrotingen alleen de laatste jaarschijf sluit. Het is dus belangrijk om het begrotingsjaar structureel in evenwicht te hebben en te houden.

Voor het financieel beleid wordt als uitgangspunt genomen dat er ruimte voor nieuw beleid aanwezig is, met als randvoorwaarde dat er sprake is van een structureel en reëel sluitende begroting en dat daarnaast de Algemene reserve gedurende de hele begrotingsperiode aan de minimum vastgestelde randvoorwaarde moet voldoen.

Financiële positie

De financiële positie van de gemeente Noardeast-Fryslân bestaat uit de structurele positie en de eenmalige positie. De structurele positie van de gemeente zijn de jaarlijks terugkerende baten en lasten die opgeteld tot een saldo leiden en de eenmalige positie zijn de reserves van de gemeente.

Structurele positie

Voor het opstellen van het meerjarenperspectief 2026-2029 nemen wij de jaarschijf 2026 uit de primitieve begroting 2025-2028 (inclusief raadsvoorstel) als uitgangspunt. Onderstaande tabel geeft de ontwikkeling weer van het begrotingssaldo tezamen met de al besloten wijzigingen en de effecten van zowel de onvermijdbare als vermijdbare financiële ontwikkelingen.

Structurele positie:				
Bedragen (x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Raming primitieve begroting (2025-2028)	-1.613	-1.717	-1.989	-1.989
Reeds besloten / verwerkt in begrotingswijzigingen	-1.531	-1.255	-1.490	-1.490
	-3.144	-2.972	-3.479	-3.479
1e Turap 2025: meerjarenontwikkeling lasten en baten	-5.689	-5.263	-5.263	-5.255
Voorgesteld nieuw beleid	-845	-973	-973	-1.177
<i>Indexaties en prijsstijgingen:</i>				
Prijsstijgingen Pr. 3 (Jeugd-WMO) - bijdragen GR regelingen	-3.085	-3.090	-3.450	-3.450
Prijsstijgingen organisatiekosten / bedrijfsvoering	-755	-706	-758	-700
Prijsstijgingen / impact inflatie op vervangings investeringen	-186	-294	-312	-329
CAO impact Salariskosten	-497	-1.324	-1.324	-1.324
<i>Totaal indexaties</i>	-4.523	-5.414	-5.844	-5.803
Voorgestelde bezuinigingen (Lijst A)	6.334	6.365	6.466	6.566
Mei 2025 Circulaire / Rijksbijdragen baten	10.437	9.716	6.076	7.789

Structurele positie:				
Bedragen (x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Bezuinigingen 2e Ronde	pm	pm	pm	pm
Bijgesteld structureel exploitatiesaldo 2026 - 2029	2.570	1.459	-3.017	-1.359

Uit bovenstaande tabel blijkt dat gemeente Noardeast-Fryslân voldoet aan de wettelijke plicht om een structureel sluitende jaarschijf 2026 te presenteren. Voor het jaar daarna is er ook nog sprake van een overschot, maar met de wetenschap dat er de komende tijd nog investeringen nodig zijn in bijv. parkeergelegenheid in Dokkum, onderwijshuisvesting en sportaccommodaties, is de verwachting dat onze financiële positie de eerstkomende jaren kwetsbaar blijft. Bij onveranderd rijksbeleid komt daar nog een bezuiniging bovenop voor het jaar 2028. Om die reden blijven we kritisch kijken naar de balans tussen inkomsten en uitgaven, ook in 2025.

Aangezien gemeenten de meerjarenbegroting voor 4 jaar opstellen, was bij vaststelling van de begroting 2025-2028, jaarschijf 2029 nog niet beschikbaar. Deze jaarschijf komt bij de begroting 2026 tot stand. Indicatief is deze hier wel opgenomen.

Eenmalige positie

De eenmalige positie van de gemeente Noardeast-Fryslân bestaat uit de Algemene reserve. De Algemene reserve is gesplitst in de Algemene reserve ter dekking van risico's en de Algemene reserve vrij besteedbaar.

Bij het bepalen van de minimale omvang van de Algemene reserve wordt het uitgangspunt genomen dat de minimale omvang gelijk moet zijn aan de benodigde weerstandscapaciteit. De benodigde weerstandscapaciteit wordt bepaald aan de hand van risico-inventarisatie van NARIS. De risico-inventarisatie van NARIS wordt 2 maal per jaar uitgevoerd, bij de jaarrekening en bij de begroting. De minimale benodigde omvang is afgezonderd in de Algemene reserve ter dekking van de risico's.

Met betrekking tot de eenmalige financiële positie is in onderstaande tabel de stand van het vrij besteedbare deel van de Algemene reserve van Noardeast-Fryslân weergegeven. De geraamde toevoegingen en onttrekkingen (meerjarig) zijn op dit saldo gemuteerd, zodat er een saldo op basis van rechten en verplichtingen ontstaat. In de volgende tabel wordt de stand van de Algemene reserve weergegeven.

Prognose verloop Algemene Reserve per juni 2025

(Bedragen x € 1.000)	2025	2026	2027	2028	2029
Beginstand per 1-1	17.131	7.755	6.521	7.679	4.743
Geraamde toevoegingen	1.922	150	150	150	150
Geraamde onttrekkingen	-12.954	-2.679	-451	-69	-69
<i>Geraamd saldo toevoegingen / onttrekkingen</i>	<i>-11.032</i>	<i>-2.529</i>	<i>-301</i>	<i>81</i>	<i>81</i>
Incidentele wensen Kadernota 2026		-1.275			
Prognose begrotingsresultaat	1.656	2.570	1.459	-3.017	-1.359
Prognose eindstand per 31-12	7.755	6.521	7.679	4.743	3.465

De algemene (vrij besteedbare) reserve staat onder druk. Om onze financiële weerbaarheid op peil te brengen en te houden, wordt ook dit jaar kritisch gekeken naar de balans tussen inkomsten en uitgaven.

Ontwikkelreserve:

In 2019 is het ontwikkelfonds gevuld met de opbrengsten van de verkoop van de gemeentelijke Eneco-aandelen. Het fonds heeft gezorgd voor de financiering van diverse mooie projecten. Omdat gemeente Noardeast-Fryslân een gemeente is die snel op ontwikkelingen wil inspelen heeft de raad het ontwikkelfonds gevuld met € 10 miljoen en in 2024 aangevuld met € 10 miljoen, om zo in te kunnen spelen op ontwikkelingen. Het overzicht van de stand van de reserve op basis van verplichtingen ziet er als volgt uit:

Prognose verloop Ontwikkelreserve per juni 2025:

Bedragen x € 1.000	Initieel bedrag	T/m 2024	2025	2026	2027	2028	2029
Stand per 1 januari op basis van raadsbesluiten			15.142	1.170	1.170	1.170	1.170
Totaal vermeerderingen			0	0	0	0	0
<i>Verminderings:</i>							
Invest.bijdrage bouw clubgebouw Tennisclub Dokkum	-505	-419	-87				
Invest.bijdrage bouw kantine vv-Dokkum kv-Oostergo (9.000.710)	-497	-283	-214				
Uitwerking voorstel gebiedsgerichte ontwikkeling in de kuststrook	-250	-40	-210				
MFC Burdaard onderzoekskosten	-30	-9	-21				
Nota grondbeleid (6.803.120)	-1.000	0	-1.000				
Bevaarbaar maken Noorderverlaat en deel Ealsumerfeart	-650	0	-650				
Totaal verminderingen			-2.182	0	0	0	0
Stand per 31 december op basis van raadsbesluiten			12.960	0	0	0	0
<i>Reserveringen</i>							
Noordelijke stadsentree-Panwurk	-4.140		-4.140				
Gebiedsgerichte ontwikkeling in de kuststrook	-4.650		-4.650				
MFC Burdaard	-3.000		-3.000				
Totaal reserveringen			-11.790				
Stand per 31 december op basis van verplichtingen			1.170	1.170	1.170	1.170	1.170

Financiële ontwikkelingen

Gemeentefonds

Gemeenten ontvangen bijna de helft van hun inkomsten via het gemeentefonds. Voor de begroting van het komende jaar zijn ze verplicht om zich te baseren op de stand van de meicirculaire van het huidige jaar (2025). Daarom wordt er ieder jaar reikhalzend uitgekeken naar dit document. De Mei 2025 circulaire is verwerkt in deze kadernota, zie de tabel inzake de structurele positie.

Financiële weerbaarheid vergroten

Door onze financiële positie is onze gemeente kwetsbaar voor fluctuaties en beleidswijzigingen in Den Haag. De afhankelijkheid van de hoogte van de rijksuitkeringen beperkt ons in onze mogelijkheden om te investeren in zaken die wij van belang vinden voor onze gemeenschap.

Onderhoud van groen en wegen, zorg voor kwetsbare mensen, veiligheid enz. zijn belangrijk voor onze inwoners. Daar willen we in blijven investeren. Daarvoor is het nodig om onze algemene (vrij besteedbare) reserve de komende tijd te voeden. De wens is om jaarlijks 1% van onze begrotingsomvang (ca. € 1,8 miljoen) toe te voegen aan deze reserve, om financiële continuïteit te kunnen waarborgen. Zeker met het vooruitzicht dat de uitkering uit het Gemeentefonds in 2028 (bij ongewijzigd beleid) verder zal worden gekort, is dat noodzakelijk.

Sociaal Domein

In het Sociaal Domein rijgen de ontwikkelingen zich aaneen, zowel landelijk als binnen onze eigen gemeente. We willen de beweging van 'achter naar voren maken', dus meer inzetten op preventie, efficiënter en sneller inspelen op de zorgvraag van (jeugdige) inwoners.

Daarnaast maken we ons zorgen over de nog steeds stijgende kosten binnen het sociaal domein.

De raad is in 2025 schriftelijk geïnformeerd dat de kosten vanaf 2025 structureel jaarlijks € 5.4 mln. hoger zullen uitvallen dan eerder begroot; deze post is meegenomen in de 1^e tussentijdse rapportage 2025, en ook in de structurele meerjaren tabel hierboven.

De Mei 2025 circulaire laat zien dat de gemeente deels wordt gecompenseerd voor deze hogere lasten, echter in het jaar 2028 komen we hierop flink tekort.

Bezuinigingsvoorstellen

De raad is recent geïnformeerd over de bezuinigingsvoorstellen van het college.

Als bijlagen bij de kadernota is toegevoegd het bezuinigingsboekwerk en de Lijst A met 36 voorstellen.

De raad dient nog te besluiten over het definitief opstarten van de bezuinigingen en de hoogte van de taakstellende bedragen; in deze kadernota is de lijst A wel opgenomen als voorstel (zie structurele tabel).

Vooruitlopend op het besluit van de raad is duidelijk dat deze bezuinigingsopgave vanaf 2026 noodzakelijk is om te komen tot een sluitende meerjarenbegroting.

Technische uitgangspunten Kadernota

De algemene technische uitgangspunten voor het opstellen van de kadernota zijn:

De raming van lasten en baten van bestaand beleid vindt plaats op basis van analyses en niet uitsluitend op basis van inflatie indexering.

De raming van gemeentelijke bijdragen aan externe instanties vindt plaats op basis van de meest recente begrotingen van deze partijen.

Voor de meerjarenbegroting wordt geraamd op basis van constante prijzen. Structurele lasten worden gedekt door structurele baten en incidentele baten zijn voornamelijk dekkingsmiddel voor incidentele lasten. De algemene reserves en de weerstandscapaciteit voldoen aan normen die zijn gebaseerd op een risicoanalyse (op te nemen in de paragraaf risicobeheersing en weerstandsvermogen).

De financierings- en schuldpositie en het kasstroomsaldo voldoen aan de normen van de Economische Monetaire Unie (EMU) en de Wet HOF (Wet Houdbare Overheidsfinanciën).

Door middel van de in de begroting opgenomen onderhoudsplannen wordt te allen tijde ruimte gelaten voor onderhoud van kapitaalgoederen in overeenstemming met de door de raad vastgelegde kwaliteitsniveaus. Vrijvallende kapitaallasten van vervangingsinvesteringen met betrekking tot de bedrijfsvoering blijven beschikbaar voor noodzakelijke vervangingen in de bedrijfsvoering.

Technische begrotingsparameters

Bij het opstellen van de begroting en deze kadernota wordt uitgegaan van de volgende parameters.

Begrotingsparameter	Aan te houden waarde
Prijseffect bij interne budgetten (m.b.t. de leveringen binnen de gemeente)	Geen vaste aanpassingen, maximaal volgens de Prognose van de HCPI (geharmoniseerde consumentenprijsindex) van het Centraal Planbureau (CPB) in het Centraal Economisch Plan (CEP) van maart 2025: 3,7%.
Prijseffect bij externe budgetten (uitgaven)	Geen vaste indexering, eveneens maximaal volgens CPB-prognose van de HCPI 2025: 3,7%.
Rente % (voor interne verrekeningen: kosten kort geld, rekenrente reserves, kapitaallasten)	Uitgegaan wordt van het volgens BBV-bepalingen berekende omslagpercentage. Voor 2025 is deze vastgesteld op 3,5%
Cao-loonstijgingspercentage (betreft stijging bovenop periodieke loonstijging)	In deze kadernota is de recent afgesloten Gemeente CAO 2025-2027 verwerkt: een loonkosten stijging van afgerond + 7 %.

Meicirculaire 2025

De Meicirculaire 2025 is verwerkt in deze kadernota.

De meicirculaire informeert de gemeenten over de omvang en de verdeling van de algemene uitkering, de integratie-uitkeringen – inclusief die voor het sociaal domein - en de decentralisatie-uitkeringen uit het gemeentefonds voor de jaren 2025 en verder. Daarnaast bevat de circulaire informatie over andere financiële onderwerpen die voor de gemeenten van belang zijn.

Programma 1: Ynwenner en Bestjoer

Hoofddoelstelling

De gemeente Noardeast-Fryslân is een resultaatgerichte organisatie met focus op klantgerichte dienstverlening, goed toegesneden op de toekomst en met als speerpunten het verbeteren van de dienstverlening, een veilige woon- en leefomgeving, een krachtig en eigentijds bestuur en een gezond financieel beleid voor de lange termijn.

Kerdoelstellingen

1.1a	Versterken professionele, efficiënte en kwalitatieve dienstverlening met aandacht voor het behouden van de menselijke maat en persoonlijk contact.
1.1b	Verbeteren van de communicatie met de bedrijven, klanten en inwoners.
1.2	Versterken veiligheidsgevoel inwoners leefomgeving, zowel thuis als in de openbare ruimte. Van de gemeente mag worden verwacht dat de gemeente zich inspant om het woon- en leefklimaat te beschermen, overlast weg te nemen en veiligheidsrisico's te beperken. De gemeente kan niet overal voor zorgen, inwoners zijn zelf ook verantwoordelijk voor veiligheid in hun eigen woon- en leefomgeving. Daarbij staat de gemeente voor continue verbetering van de samenleving door overlast weg te nemen.
1.3	Versterken van de positie van de gemeente met regionale, provinciale en Europese netwerken én de internationale vriendschapsband met Fulda en Crediton

Ontwikkelingen

Na de ontvlechting kan de organisatie zich verder ontwikkelen om daarmee de belofte van de oorspronkelijke herindeling in 2019 waar te kunnen maken (In Nij Begjin). Een organisatie die door de opschaling in staat is om kwalitatief de inwoner en de ondernemer beter van dienst te zijn. Een optimale dienstverlening is daarbij één van de belangrijkste speerpunten. We willen maatwerk leveren voor onze inwoners en ondernemers. Daardoor zal onze dienstverlening steeds van betere kwaliteit zijn en kunnen we inspelen op de veranderende samenleving en verwachtingen. En een gemeentebestuur zijn dat daarmee in staat is om de op ons afkomende transitie, zoals bijvoorbeeld de klimaatverandering, de transformatie van de landbouw en visserij en de opvang en huisvesting van vluchtelingen en ontheemden vanuit ons eigen belang mee vorm te geven. En waarmee we als regionale speler in provinciaal, nationaal en Europees verband zichtbaar zijn, meetellen en invloed uitoefenen.

Dit alles vraagt een professionele en kwalitatief hoogwaardige dienstverlenende organisatie, die mensen aan zich weet te binden en uitdagingen biedt om elke dag voor gemeente en inwoners van toegevoegde waarde te kunnen zijn.

Nieuw beleid

Niet van toepassing voor programma 1.

Bezuinigingen

Voorgestelde bezuinigingen programma 1:

Nr.	Naam bezuiniging	Incidenteel / Structureel	Totaal budget	Bezuiniging	% van budget
1.1	Budget telefoonkosten afomen naar jaarlijks actueel niveau	Structureel	€ 144.000	€ 40.000	28%
1.2	Schrappen inleenbudget inzake behandeling kapvergunningen ; werk herverdelen binnen bestaande formatie	Structureel	€ 31.000	€ 31.000	100%

Zie verder bijlage 1 (boekwerk bezuinigingen) en bijlage 2 (Totaallijst A bezuinigingen).

Programma 2: Mienskip

Hoofddoelstelling

Vitale gemeenschappen en de leefbaarheid van Noardeast-Fryslân versterken

Kerndoelstellingen

2.1a	Meer sociale verbondenheid en gemeenschapszin.
2.1b	Meer zelforganisatie, zelfsturing en eigen verantwoordelijkheid van burgers per dorp en wijk.
2.2	Verbeteren toekomstbestendigheid maatschappelijke voorzieningen.
2.3	Meer inspirerende fysieke schoolomgeving.
2.4	Fuortsterkjen fan de eigen identiteit en talen.

Ontwikkelingen

De gemeente Noardeast-Fryslân stelt de leefwereld van haar inwoners centraal in het beleid. De gemeente kiest bewust voor een benadering waarin verbondenheid, betrokkenheid en samenwerking leidende principes zijn.

Noardeast-Fryslân kent een rijk verenigingsleven en een sterke gemeenschapszin. Sportieve en culturele activiteiten, zowel binnen als buiten verenigingsverband, dragen bij aan de sociale cohesie en de vitaliteit van de dorpen. De gemeente blijft daarom initiatieven vanuit de dorpen en wijken actief stimuleren en ondersteunen.

Onze gemeente hecht grote waarde aan het behoud en de bevordering van het Frysk en andere streektaalen. De gemeente neemt actief maatregelen om het Fries een prominente plek te geven in communicatie en beleid, en stimuleert het gebruik ervan binnen het onderwijs.

Voor het behoud van een levendige gemeenschap zijn goede voorzieningen essentieel. Dorpshuizen, bibliotheken en sportaccommodaties vormen belangrijke ontmoetingsplekken. De gemeente zet in op het toekomstbestendig, duurzaam, betaalbaar en toegankelijk houden van deze voorzieningen, zodat zij ook in de toekomst hun maatschappelijke functie kunnen blijven vervullen.

De demografische ontwikkeling laat zien dat we te maken hebben met een ouder wordende bevolking en een afname van het aantal jongeren. Dit zet druk op de zorg, het onderwijs en het verenigingsleven. De grote uitdaging is, om verschralling van voorzieningen tegen te gaan. De houdbaarheid van basisvoorzieningen zoals supermarkten, huisartsenposten en openbaar vervoer staan onder druk. Het verdwijnen van voorzieningen tast de leefbaarheid aan, vooral voor ouderen en mensen zonder auto.

Gezien de beschikbare budgetten, is het van belang om hierin de goede keuzes te maken, focus en strategie aan te brengen en daarin de verbinding te leggen met andere programma's. We zien dat met name de verbinding met programma 3 kansen biedt om de uitdaging aan te gaan.

Nieuw beleid

Nr	Doel	Titel	Bedrag	I/S*
11		Verenigingsfonds	100.000	S
13		Uitzetting IHP (investeringsbudget)	2.700.000	K
13		Uitzetting IHP (structurele kapitaalslast)	110.700	S

* i = incidenteel / s = structureel / k = kapitaalsinvestering

Verenigingsfonds

Dit bedrag is gebaseerd op de omvang van de huidige uitgaven aan de verenigingen voor het oud papier. Hiervoor wordt een fonds en een regeling ingericht.

Uitzetting IHP

Dit zijn investeringen die zijn gepland, goedgekeurd of toegekend door het college en de gemeenteraad. Dit gebeurt elk jaar via het programma voor onderwijshuisvesting. Deze investeringen zijn dus al goedgekeurd. Nu worden ze verwerkt en verantwoord in de begroting van 2026. De projecten worden in 2026 uitgevoerd.

Als gevolg van de geplande investeringen vindt er eveneens een uitzetting m.b.t. kapitaalslasten plaats. Gemeenten verwerken de kapitaalslasten in hun meerjarenbegroting. Als een project later start dan gepland, worden de lasten ook later opgenomen in de begroting. Dit voorkomt dat er geld wordt gereserveerd voor iets dat nog niet plaatsvindt.

Bezuinigingen

Voorgestelde bezuinigingen programma 2:

Nr.	Naam bezuiniging	Incidenteel / Structureel	Totaal budget	Bezuiniging	% van budget
2.1	Verlagen plafonds diverse subsidieregelingen	Structureel	€ 576.000	€ 166.000	29%
2.1	Verlagen plafonds diverse subsidieregelingen	Incidenteel	€ 255.000	€ 255.000	100%
2.2	Budgetvermindering op diverse Sport ondersteuning (beleid/Tolhuispark/tennisverenigingen enkele dorpen)	Structureel	€ 26.141	€ 24.800	95%
2.3	Stichting inzake lokale musea / beëindiging subsidie	Structureel	€ 10.000	€ 10.000	100%

Zie verder bijlage 1 (boekwerk bezuinigingen) en bijlage 2 (Totaallijst A bezuinigingen).

Programma 3: Soarch en Wolwêzen

Hoofddoelstelling:

Inwoners in onze gemeente hebben de mogelijkheid om mee te doen, ongeacht belemmeringen of beperkingen.

Kerdoelstellingen

3.1	Verbeteren integrale samenwerking Zorg en Onderwijs.
3.2	Stimuleren van een gevarieerd Wonen en Zorg aanbod.
3.3	Bevorderen van Gezondheid en Welzijn middels een gemeenschapsaanpak.
3.4	Bevorderen Talentontwikkeling en het opzetten en faciliteren van netwerken (Onderwijs, Ondernemers, Overheid).
3.5	Bevorderen en door ontwikkelen Aanpak armoede.
3.6	Verbeteren dienstverlening jongeren (in kwetsbare posities).

Ontwikkelingen

Het sociaal domein staat voor grote maatschappelijke opgaven en is voortdurend in beweging. Naast de financiële uitdagingen in het sociaal domein, zijn er belangrijke ontwikkelingen aangaande de Participatiewet (Participatiewet in Balans) en de hervormingsagenda Jeugd.

De beschikbaarheid van zorg en ondersteuning komt de komende jaren steeds verder in het gedrang door vergrijzing, krimp en een afnemend arbeidspotentieel. De spreiding van (zorg)voorzieningen over een uitgestrekt gebied maakt het bovendien lastig om zorg rendabel en bereikbaar te houden. Dit vraagt om fundamentele keuzes in ons beleid en de financiering ervan.

Mede daarom ligt de nadruk op het versterken van de samenhang tussen de domeinen zorg, onderwijs, wonen, welzijn en armoedebestrijding. Deze integrale benadering is essentieel om inwoners gelijke kansen te bieden en hen volwaardig te laten deelnemen aan de samenleving.

De gemeente investeert dan ook in een toekomstbestendige infrastructuur waarin preventief werken centraal staat. Dit gebeurt onder meer via de Fryske Mienskip Oanpak, waarin onderwijs, zorg, ontmoeting, gezondheid, cultuur en sport met elkaar worden verbonden. De verbinding met de andere programma's wordt in toenemende mate steeds belangrijker. Met name Programma 2 vormt een belangrijke schakel.

Om de ambities en wettelijke taken te kunnen blijven uitvoeren, is het noodzakelijk om de ambtelijke capaciteit op peil te houden. Dat kan door het ontschotten van budgetten en het slim combineren van middelen binnen - en met andere programma's. Hierdoor ontstaat ruimte om flexibel in te spelen op urgente maatschappelijke opgaven.

Nieuw beleid

Niet van toepassing voor programma 3.

Bezuinigingen

Voorgestelde bezuinigingen programma 3:

Nr.	Naam bezuiniging	Incidenteel / Structureel	Totaal budget	Bezuiniging	% van budget
3.1	Herbeoordeling jeugdzorgtrajecten die niet bewezen effectief zijn	Structureel	€ 20.648.443	€ 400.000	2%
3.2	Verlaging gemeentelijke bijdrage in het exploitatietekort Dokwerk	Structureel	€ 11.131.331	€ 350.000	3%
3.3	Inzet consultant 3e en directe verwijzers inzake jeugdzorg (netto besparing / incl. org-kosten)	Structureel	€ 20.648.443	€ 300.000	1%
3.4	Verlaging budget huisvesting extra statushouders. Restbedrag bestemmen voor statushouders.	Structureel	€ 1.100.000	€ 750.000	68%
3.5	Besparing leerlingenvervoer	Structureel	€ 1.192.247	€ 206.000	17%
3.6	20 duurste Wmo casussen screenen en migreren naar de Wlz	Structureel	€ 5.808.157	€ 200.000	3%
3.7	Schrappen van taken Werkstart	Structureel	€ 184.000	€ 184.000	100%
3.8	Reispass voor Statushouders versoberen (Trajectkaart invoeren)	Structureel	€ 300.000	€ 140.000	47%
3.9	Vermogenstoets bij aanvraag bijzondere bijstand invoeren / beleidswijziging.	Structureel	€ 959.000	€ 100.000	10%
3.10	Cliëntenbestand huishoudelijke hulp - WMO doorlichten	Structureel	€ 5.529.608	€ 100.000	2%
3.11	Langdurige dagbesteding en begeleidingsindicaties beperken tot een stabiel minimum - WMO.	Structureel	€ 5.808.157	€ 100.000	2%
3.12	Opheffen functie opleidingsfunctionaris GT	Structureel	€ 60.000	€ 40.000	67%

Zie verder bijlage 1 (boekwerk bezuinigingen) en bijlage 2 (Totaallijst A bezuinigingen).

Programma 4: Wurk, Bedriuw en Rekreaasje

Hoofddoelstelling

Behouden en streven naar een gezond ondernemersklimaat.

Kerdoelstellingen

4.1a	Bereikbaarheid en ruimte voor bedrijven.
4.1b	Meer instroom en toeleiding naar werk.
4.2	Creëren en realiseren van de juiste randvoorwaarden voor detailhandelsbeleid.
4.3	Meer toekomstbestendige, duurzame en innovatieve bedrijvigheid.
4.4	De aantrekkelijkheid en gastvrijheid van de gemeente om te recreëren en te verblijven verder vergroten.

Ontwikkelingen

Economie

Een sterke economie is belangrijk voor de leefbaarheid van de regio. Noardeast-Fryslân staat hierbij voor grote opgaven. Trends op het gebied van duurzaamheid, demografie en technologische ontwikkeling maken duidelijke keuzes noodzakelijk. Een gerichte economische aanpak moet er toe bijdragen dat de gemeente zich in totaliteit sterk ontwikkelt.

We richten ons op het geheel versterken van het vestigingsklimaat, stimuleren het starten van nieuwe ondernemingen, bevorderen de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt en faciliteren bij het verbeteren van de innovatiekracht van het bedrijfsleven. Bij dit laatste richten we ons met name op sterke stuwende ("exporterende") sectoren in de gemeente; landbouw/agrifood, maakindustrie (in het bijzonder de metaalindustrie), bouwnijverheid en toerisme/recreatie. Deze sectoren vormen de economische basis voor de lange termijn.

Daarnaast richten we ons op het versterken van het economisch voorzieningenniveau van de gemeente, in het bijzonder de detailhandel. In Regiostad Dokkum met zijn bovenregionale functie en Kollum met zijn centrumpositie voor de oostkant van de gemeente werken we samen met ondernemers en inwoners aan gezonde, aantrekkelijke winkelgebieden.

Landbouw

De omgevingsvisie is wettelijk verplicht (Omgevingswet). Het is de bedoeling dat de doelen en ambities uit de omgevingsvisie bereikt worden. Dat gaat niet vanzelf. Daarom wordt de Omgevingsvisie uitgewerkt in (concreet) beleid en bijbehorende maatregelen. Dit doen we door omgevingsprogramma's te maken. Het Omgevingsprogramma landbouw zorgt ervoor dat de doelen en ambities uit de omgevingsvisie t.a.v. landbouw en het landelijke gebied gehaald kunnen gaan worden. Dit betreft het bijeenbrengen van de doelen vanuit de diverse opgaven voor een duurzame, toekomstbestendige en economisch rendabele landbouw en voedselproductie, versterking van de biodiversiteit en klimaatadaptatie zodat deze in onderlinge samenhang bereikt worden.

Recreatie en toerisme

We zijn trots op onze onderscheidende toeristische trekpleisters: het Nationaal Park Lauwersmeer, Unesco Werelderfgoed De Waddenzee, Nationaal Landschap Noardlike Fryske Wâlden en regiostad Dokkum als *Vestingstad van het Wad*. Deze streekmerken vervullen een cruciale rol in het recreatieve en toeristische beleid, ze vormen de basis voor de beleving van onze regio.

De toeristische sector is een belangrijke drijvende kracht achter de lokale economie in onze gemeente. Om onze regio aantrekkelijk te maken én te houden voor bezoekers, blijven gerichte investeringen belangrijk. Binnen ons toeristische beleid zetten we voor de periode 2020-2030 in op 50% groei van bezoekers, overnachtingen en bestedingen.

Deze ambitie kunnen we als overheid alleen realiseren in nauwe samenwerking met de gastvrijheidssector door te zorgen voor goede voorzieningen, het ontwikkelen van aantrekkelijke logiesaccommodaties, het lokale gastheerschap te versterken en doelgerichte gebiedsmarketing te bevorderen. We ondersteunen

nieuwe initiatieven en bieden ondernemers de ruimte voor uitbreiding van bestaande bedrijfsactiviteiten. Hierbij bewaken we zorgvuldig de schaal en het karakter van onze regio. Recreatie en toerisme moeten bijdragen aan de leefbaarheid en vitaliteit van ons gebied.

Voor de waterrecreatie is recent een nieuw havenbeleid vastgesteld. De waterrecreatiesector biedt aanzienlijke groeikansen en sluit goed aan bij onze ambitie op het gebied van recreatie en toerisme. Het uitgebreide vaarwegennetwerk biedt kansen om meer waterrecreanten te trekken en hen langer in het gebied te laten verblijven. We streven naar een aantrekkelijk waterrecreatiegebied met kwalitatief hoogwaardige havens en aanlegvoorzieningen.

Nieuw beleid

Nr	Doel	Titel	Bedrag	I/S*
5		Werkbudget Economie	100.000	S
6		Werkbudget recreatie en toerisme	80.000	S

* i = incidenteel / s = structureel

Werkbudget economie

Relatiebeheer met bedrijven en bedrijvenverenigingen (o.a. netwerkbijeenkomsten, startersavonden); meer toekomstbestendige, duurzame en innovatieve bedrijvigheid;

- ondersteuning transitie naar circulaire economie: onder de Green Deal die de gemeente heeft gesloten met bedrijven op bedrijventerrein Betterwird wordt gewerkt aan een duurzamer bedrijventerrein. Naast duurzame energie-opwek-opslag en gebruik wordt in 2025 ook ingezet op verduurzaming van bedrijfsprocessen/materiaalgebruik/reststromen. De ervaringen die hiermee worden opgedaan kunnen ook als leidraad dienen voor verdere implementatie bij andere terreinen en bedrijven in de gemeente. Hiervoor moet ook beleid worden gemaakt.
- ondersteuning energietransitie bedrijven en bedrijventerreinen: Belangrijk onderdeel van de gemeentelijke energietransitie. Inzetten van adviseurs t.b.v. energiescans c.a.
- bevorderen duurzame transitie landbouw: De landbouw is een belangrijke economische sector in de gemeente en staat voor grote uitdagingen op het gebied van duurzaamheid en daaraan gekoppeld verdienvermogen. Het budget wordt ingezet voor ondersteuning van (kleinschalige) pilots/onderzoek c.a.
- detailhandel: Creëren en realiseren van de juiste randvoorwaarden voor detailhandelsbeleid.

Werkbudget recreatie en toerisme

In de begroting zijn zowel middelen opgenomen voor structurele bijdragen als een werkbudget voor het opstellen en uitvoeren van het beleid. Zo ontvangen onder andere Recreatieschap Marrekrite, Stichting Regio Marketing Toerisme en Stichting Promotie Dokkum jaarlijks een bijdrage door middel van bestaande subsidieregelingen.

Naast deze structurele verplichtingen is een aanvullend werkbudget nodig om beleidsdoelstellingen te kunnen realiseren op het gebied van recreatie, toerisme en de watersport (havens). Dit budget wordt ingezet ter ondersteuning van lokale initiatieven en activiteiten gericht op het versterken van voorzieningen, gastheerschap, marketing en informatievoorziening. Het werkbudget is nodig voor:

- Onderzoek en datamonitoring;
- Uitvoering van de toeristische visie;
- Ondersteuning van projecten en initiatieven uit het veld;
- Uitbouw en onderhoud van toeristische routes en producten;
- Uitvoering van het havenbeleid.

Een toereikend werkbudget stelt de gemeente in staat om flexibel en proactief in te spelen op kansen, ontwikkelingen en samenwerkingsverbanden binnen de sector recreatie en toerisme. Het draagt bij aan de economische en sociale vitaliteit van onze regio.

Bezuinigen

Voorgestelde bezuinigen programma 4:

Nr.	Naam bezuiniging	Incidenteel / Structureel	Totaal budget	Bezuiniging	% van budget
4.1	Stoppen met LEADER	Structureel	€ 20.000	€ 20.000	100%

Zie verder bijlage 1 (boekwerk bezuinigen) en bijlage 2 (Totaallijst A bezuinigen).

Programma 5: Wenjen en Omjouwing

Hoofddoelstelling

Behouden en versterken van een aantrekkelijke, identiteitsbewuste en toekomstbestendige woon- en leefomgeving.

Kerdoelstellingen

5.1	Het verbeteren van de doorstroming op de woningmarkt en toekomstbestendig wonen, waarbij alle doelgroepen op de woningmarkt hun woonwensen kunnen realiseren.
5.2	In 2050 is Noardeast-Fryslân een regio die volhoudbaar voorziet in haar behoefte qua energie, voedsel, producten en diensten.
5.3	Het bereiken en in stand houden van een gezonde en veilige fysieke leefomgeving van een goede omgevingskwaliteit, waarbij de landschappelijke, cultuurhistorische en ecologische waarden worden beschermd en de belevingswaarden en de ruimtelijke kwaliteit van de omgeving worden versterkt.
5.4	Meer toepassen van de uitgangspunten van de circulaire economie.
5.5	De energiearmoede wordt zodanig verminderd dat in 2030 alle inwoners blijvend in hun energiebehoefte kunnen voorzien op basis van een maatschappelijk verantwoord niveau van levensonderhoud.

Ontwikkelingen

Beleid

Per 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden: een nieuw wettelijk kader en een nieuwe manier van werken die ook zijn doorvertaling zal krijgen in de raadsprogramma's. In juli 2024 is de omgevingsvisie vastgesteld. Dit is een integraal kader waarin de doelen en opgaven voor de fysieke leefomgeving geformuleerd zijn. Het opstellen van de in de omgevingsvisie genoemde omgevingsprogramma's (een nieuw wettelijk instrument voor het maken van beleid voor de fysieke leefomgeving) en de daarbij behorende maatregelen zorgen voor uitvoering van de visie. Concreet kan hier in ieder geval worden gedacht aan de thematische omgevingsprogramma's voor Mobiliteit, Klimaatadaptatie, Landbouw, Volkshuisvesting en Warmtetransitie en de gebiedsgerichte omgevingsprogramma's Regiostad Dokkum, Kollum en Hallum. Naast de omgevingsprogramma's wordt de komende jaren gewerkt aan het definitieve omgevingsplan.

De beleidsdoelen uit de omgevingsvisie en de omgevingsprogramma's worden vertaald naar de smartdoelen en de activiteiten in de raadsprogramma's. Zo wordt geborgd dat de raad sturing houdt op de uitvoering van de omgevingsvisie.

Nieuw beleid

Nr	Doel	Titel	Bedrag	I/S*
7		Transitie naar omgevingsplan	190.000	I

* i = incidenteel / s = structureel

Transitie naar omgevingsplan

Vóór 2032 moeten gemeenten de regelgeving van de fysieke leefomgeving in hun tijdelijke omgevingsplan hebben omgezet naar het definitieve omgevingsplan. Deze transitie wordt zo beleidsneutraal als mogelijk aangevlogen. De complexiteit zit hem met name in de nieuwe digitaliseringsmethodiek, de grote hoeveelheid bestaande regels welke in het omgevingsplan moeten worden geborgd en het noodzakelijke harmonisatietraject van bestemmingsplannen welke nodig is om deze regels over te brengen. Het wijzigen van het omgevingsplan voor het mogelijk maken van nieuwe ontwikkelingen valt buiten de scope van de transitie naar het definitieve omgevingsplan.

Bezuinigingen

In programma 5 zijn geen bezuinigingen voorgesteld.

Programma 6: Iepenbiere Romte

Hoofddoelstelling

Zorgen voor een goed onderhouden, leefbare, duurzaam ingerichte, veilige en gezonde openbare ruimte voor onze inwoners en andere gebruikers.

Kerdoelstellingen

6.1	Realiseren van een duurzame inrichting van de openbare ruimte.
6.2	Verkeer/ mobiliteit.

Ontwikkelingen

Programma 6 heeft als speerpunt: Het beheren en onderhouden van de openbare ruimte. Om dit speerpunt goed te kunnen uitvoeren wordt er door de organisatie (cluster Omjouwing & Economy) het proces "Openbare Ruimte" opgestart waar de kapitaalgoederennota een belangrijk onderdeel van is. De daaruit voortvloeiende beheer en onderhoudsplannen (cluster Iepenbiere Romte) zijn cruciaal voor het beheer en onderhoud van onze openbare ruimte en worden voortvarend opgepakt.

Nieuw beleid

Nr	Doel	Titel	Bedrag	I/S*
1		Baggeren Aalsumervaart	250.000	I
2		Baggeren	400.000	I
3		Baggeren Noorderverlaat	435.000	I
4		Jaarlijks zomeronderhoud Noorderverlaat	20.000	S
8		Onkruidbestrijding	365.000	S
9		Hekkelen	180.000	S
10		Runwei Wanswert	300.000	K
10		Runwei Wanswert	16.800	S
12		Parkeerruimte in en rond centrum Dokkum	PM	K

* i = incidenteel / s = structureel / k = kapitaalsinvestering

Baggeren Aalsumervaart

Dit betreft doorgeschoven budget van vorig jaar. Deze is nodig voor een eenmalige bijdrage aan het Wetterskip voor het op diepte baggeren van de Aalsumervaart. De werkzaamheden waren nog niet afgerond en dus ook nog niet afgerekend.

Baggeren

Dit betreft doorgeschoven budget van vorig jaar. Deze is nodig om de baggerwerkzaamheden van vorig jaar in 2026 af te ronden.

Baggeren Noorderverlaat

Het blijvend bevaarbaar maken van de opvaart van Dokkum tot aan de zeedijk bij Wierum, met positieve effecten op recreatie, natuurbeleving en woonkwaliteit.

De aanleiding voor dit voorstel is de besluitvorming over het bevaarbaar maken van de sluis Noorderverlaat en twee duikers boven Dokkum. Wetterskip Fryslân heeft daarom het initiatief genomen om ook de Aalsumervaart en aansluitende vaarten tot aan de zeedijk bij Wierum/t Skoar op vaardiepte te brengen.

Jaarlijks zomeronderhoud Aalsumervaart

Zie hierboven (baggeren Aalsumervaart), de afspraak met het waterschap is dat zij de Aalsumervaart van Dokkum tot aan de zeedijk bij Wierum voortaan op vaardiepte (1 meter diep) houden als wij het

zomeronderhoud (waterplanten verwijderen) op ons nemen. De bijdrage voor het zomeronderhoud is om het jaarlijkse onderhoud te financieren.

Onkruidbestrijding

Dit is geen nieuw beleid, dit betreft regulier onderhoudswerk waar meer budget voor nodig is. Het budget voor onkruidbestrijding staat door alle eerder genoemde factoren onder grote druk. De onkruid groei en daarmee de bestrijding en de daarbij behorende kosten zijn hierdoor onzeker en moeilijk voorspelbaar. Zeker is wel dat het huidige budget niet meer toereikend is. Het maken van keuzes voor het vervolg zijn daarom noodzakelijk.

Hekkelen

Dit is geen nieuw beleid, dit betreft regulier onderhoudswerk waar meer budget voor nodig was. Langs bermen en binnen de bebouwde kom bevinden zich meer dan 825 km aan strekkende meters aan sloten en waterlopen. De gemeente beheert daarnaast meer dan 400 ha aan vijvers. De gemeente heeft als (gedeeltelijk) grondeigenaar de verplichting (van het Wetterskip) om jaarlijks de sloten en vijvers op te schonen (hekkelen). Uitvoering van deze werkzaamheden vindt deels plaats door externe aannemers en deels door agrariërs vanuit de aangrenzende percelen.

Runwei Wanswert

Dit betreft het bedrag wat de provincie Fryslân gekort heeft als bijdrage (subsidie) voor de aanleg van de rondweg. De aanleg van de rondweg is een majeur project waar verder afzonderlijk over gerapporteerd wordt.

Parkeergelegenheid in en rond het centrum van Dokkum

Er is behoefte aan meer parkeerruimte in en rond het centrum van Dokkum. Momenteel vindt een onderzoek plaats naar de mogelijkheden. De raad wordt hierover in de loop van dit jaar nader geïnformeerd. Er moet van worden uitgegaan dat het hier een forse investering betreft, waarvan de hoogte op dit moment nog niet bekend is. Deze is als PM-post opgenomen.

Bezuinigingen

Voorgestelde bezuinigingen programma 6:

Nr.	Naam bezuiniging	Incidenteel / Structureel	Totaal budget	Bezuiniging	% van budget
6.1	Invoeren betaald parkeren, randparkeerplaatsen (1e uur € 2 ; daarna € 0,10 per volgend uur / minus onderhoud parkeerautomaten 10.000 per jaar)	Structureel	€ 260.000	€ 580.000	223%
6.2	Besparen op het verbeteren/verhogen van de verkeersveiligheid in de gemeente. Budget halveren	Structureel	€ 211.000	€ 100.000	47%
6.3	Besparing Riolering / lagere frequentie inzake inspecties&reinigen / overige budget verlagingen	Structureel	€ 356.968	€ 208.500	58%
6.4	Besparing Waterwegen / onderhoudskosten / oevers / interval van baggerwerkzaamheden vergroten	Structureel	€ 387.057	€ 153.000	40%
6.5	Verlaging van de Uitbreidingsinvestering De Lindenhof (- € 1,7 mln.). Leidt tot lagere kapitaalslasten (afs. - rente) en lagere onderhoudskosten	Structureel	€ 175.000	€ 95.000	54%

Nr.	Naam bezuiniging	Incidenteel / Structureel	Totaal budget	Bezuiniging	% van budget
6.6	Bezuinigingen op inhuur collega's Dokwurk; budget afromen gezien onderbesteding afgelopen jaren.	Structureel	€ 1.008.053	€ 95.000	9%
6.7	Besparing Groen / onderhoud - bestrijding - biodiversiteit-minder bloembakken	Structureel	€ 842.785	€ 85.000	10%
6.8	Besparing Kunstwerken / onderhoud walbeschoeiing	Structureel	€ 292.411	€ 77.000	26%
6.9	Verhoging leges inzake kosten van begraven : + 10%	Structureel	€ 518.000	€ 37.500	10%
6.10	Besparing Wegen / databeheer (budgetafoming) en openb. verlichting (storingen/schades minder snel verhelpen / langere onderhouds intervallen)	Structureel	€ 149.551	€ 35.000	23%
6.11	Verhogen budget verhuurbaten vastgoed/landerijen, gebaseerd op actuele cijfers	Structureel	€ 86.000	€ 15.000	17%

Zie verder bijlage 1 (boekwerk bezuinigingen) en bijlage 2 (Totaallijst A bezuinigingen).

Algemene Dekkingsmiddelen

Nieuw beleid

Nr	Doel	Titel	Bedrag	I/S*
14		Aanvulling huisvesting bouwdelen A en B - Gemeentehuis Dokkum	10.750.000	K
14		Aanvulling huisvesting bouwdelen A en B - Gemeentehuis Dokkum	204.000	S

* i = incidenteel / s = structureel / k = kapitaalsinvestering

Huisvesting bouwdelen A en B- Gemeentehuis Dokkum

Op 30 september 2021 heeft de gemeenteraad besloten tot de ver- en nieuwbouw van het gemeentehuis, gericht op een moderne, duurzame en toekomstbestendige werkomgeving. De huidige bouwdelen A en B voldoen niet meer aan de eisen van deze tijd, met tekortkomingen op het gebied van toegankelijkheid, hybride werken en duurzaamheid.

Het vernieuwde gemeentehuis draagt bij aan goed werkgeverschap, inclusie en maatschappelijke verantwoordelijkheid, met aandacht voor energieneutraliteit en circulair bouwen. Bouwdeel A wordt opgeknapt en energiezuiniger gemaakt, waarbij de nadruk ligt op besturen en ontmoeten. Bouwdeel B wordt het centrale punt voor samenwerking, met flexibele werkplekken, een moderne raadszaal en een multifunctioneel werkcafé.

Het voorstel is op 18 juni 2025 aan de raad gepresenteerd. In de kadernota wordt alvast een reservering opgenomen in de investeringsplanning vanaf 2029, waarbij financiering deels uit gereserveerde middelen en deels extern plaatsvindt. De structurele financiële gevolgen worden meegenomen in de meerjarenbegroting.

Bezuinigingen

Voorgestelde bezuinigingen Algemene dekkingsmiddelen:

Nr.	Naam bezuiniging	Incidenteel / Structureel	Totaal budget	Bezuiniging	% van budget
7.1	Opnemen stelpost in de Algemene Uitkering Gemeentefonds voor de afrekening van het BTW-compensatie fonds waar het Rijk op voorhand budget achterhoudt als reserve indien er meer gecompenseerd wordt dan in het BTW-fonds zit.	Structureel	€ 150.000	€ 500.000	333%
7.2	Schrappen van de structurele toevoeging aan de Algemene Reserve	Structureel	€ 150.000	€ 150.000	100%
7.3	Van 9 naar 8 clusterhoofden per 1-1-2026	Structureel	€ 1.197.000	€ 133.000	11%
7.4	Verhogen OZB inkomsten ; + 5% struct.	Structureel	€ 12.156.000	€ 605.000	5%
7.5	Bezuinigingen vervanging bij ziekte, budgetverlaging. Organisatiebreed	Structureel	€ 400.000	€ 150.000	38%
7.6	Verlagen structureel onvoorzien naar € 1.000	Structureel	€ 101.252	€ 100.000	99%

Zie verder bijlage 1 (boekwerk bezuinigingen) en bijlage 2 (Totaallijst A bezuinigingen).